

Szerkesztőségi iroda:
Rimaszombat, Rimasor 25. sz. a. — Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:
R.-szombat, Losonezi-utca 24. sz. **Rábely Miklós** könyvnyomdájában. — Ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetési pénz-, hirdetmény-, nyilttér- és felszólamlások.

Hirdetési díj:
Egy négy hasábos petisors térfogata 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás után 30 kr.

Nyilttér:
Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont” kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. — Az előfizetéseket legzélszerűbben posta utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán a kiadó-hivatal vesz fel.

Jeltelen sírok.

E sorok írója egyetlen egyszer részesült azon ritka szerencsében, hogy egy férfi halottas ágyánál megjelenhetett s figyelemmel kísérhette egy bárkis körben, de évek hosszú során át ernyedetlenül működő életnek véglobbanását. — Egyszerű, igénytelen, de munkálni szerető egyén volt az illető; ki — miután kicsavarta kezéből a zsarnok erőszak a hősileg villogtatott kardot s miután szerzett tapasztalatait és tanulmányait önmegaláztatása s multjának megtagadása nélkül nem érvényesíthette: szakasztott a pályával, melyen szívvel, lélekkel csüggött; lemondott a fényes jövőről, mely felől ifjú korában ábrándozott s visszatért az ősi lak füstölő romjai közé, melyet a harc pusztító dühe típtört össze és lett egyik elfeledett alaka azoknak, kiknek nevét talán más körülmények között századok múlva is lelkesülten, a tiszteletnek bizonyos nemével hangoztatták volna.

E férfi egyszerű földmives lett, gondolván, hogy azon földet, melynek szabadságáért küzdött ő is annyi ezer között, lehet szeretni a szenvedések napjaiban is, és doboghat érte a szív a rabbincesek között. S míg az áldott buzatermő hantokat hasogatta ekéje, addig lelke előtt összefolyt a mult és jövő s míg amannak nagy férfian kellemesen merengett gondolata, emezt illetőleg a nemzet érdekében helyezett bizalma szelid fényt sugárzott redőzött homlokára.

A minő volt egész élete, olyan volt elköltözése is. Nem volt itt erős küzdelem, nem volt haláltusa, esendes elszenderedés volt az, olyan mint a letűnő nap alászállása, mely midőn már a láthatár alját átlépi, még akkor is játszi sugarakat lövel az elhagyott tájra.

E visszalövelő sugarak egyikéről akarok szólni. — Öten álltuk körül fekhelyét, melyen az elköltözendő várta a végmegnyugovás angyalát a böles nyugalomával arczán s a megdicsőülés érzetével szívében. — Ott álltak gyermekei, kiknek nevelése volt legfőbb gondja, s a kiknek fogékony keblébe atyai gyöngédséggel hintette a tudományok alapeleit, s a kiknek példányos életével szolgáltatta az utánczó példányké-

pet. — Egyszerre csak megragadja fainak kezét, s feljűk emelve szokatlan tüztől égő szemeit így szól: „Gazdag örökség nem vár reátok, de van ép testben ép lelketek, munkálkodjatok, ne térjete le a becsület útjáról és mindenekfelett szeressétek a hazát. — S óhajtom, sőt kívánom, hogy e hármat örökség gyanánt hagyjátok gyermekeitekre is. A két elsőről nem beszélek, annak becsét megtudjátok itelni magatok is, az utolsó pedig azt mondom, hogy ha azt akarjátok, hogy utódaitoknak magán- és köztéren folytatott működéseit a tiszta honszerelem vezérelje: korán ismertessétek meg azokat velük, kik a haza jólétén szívvel és lélekkel munkálkodtak, hogy azoknak példájából tanulják meg ismerni e szót: h a z a s tetteikből merítsenek tápot soha nem lankadó honszerelmeire; mert mért csak az képes hazáulásra, ki őseinek történelmét nem ismeri, vagy ismerni nem akarja, pedig azon nemzet, mely saját multján okulni nem tud s őseinek emlékét kegyelettel ápolni és fentartani nem képes, jeleseit a végelválás után elfeledni bírja, nem méltó az életre.”

Rég pihennek a munkás karok; a beszédes ajkak porai rég összevegyültek az édesanyai földdel; a fiukat rég szétragadta az élet, talán egyike másika követte a nyugalom házába az elköltözöttet, de szavai még most is fülembe esengenek s gyakran hallom ébren és álomban: „a mely nemzet saját jeleseit elfeledni képes, nem méltó az életre.”

S e hangok fülembe esengenek, ha a kerepes-uti temető sirhantjai közé röpit a képzelet, hallom azokat, ha a hanvai székesegyház mellé száll gondolatom. Amott I z s ó M i k l ó s n a k, a magyar „genre”-szobrászat megteremtőjének, itt pedig a buzgó református pap és költőnek Soós Miklósnak sirhalmán áll meg tekintetem. Mindkettőnek sirhalma, mely fölé pedig más művelt nemzet obeliszkeket emelt volna, jeltelenül áll még most is, és kitudja évek vagy csak napok kívántatnak-e arra, hogy mind a két sirhalom a földdel legyen egyenlővé?

Pedig mindkettő a művészet ihletett bajnoka volt, mindkettő a magyar nemzeté, de első sorban Gömörmegyéé volt s az elhagyatottság, mely a két

sirt övezi, megyénk közönségének fájhat leginkább, s mi érezhetjük a fentebb előadott szavaknak horderejét első sorban.

Igaz, hogy már eddig történtek gyűjtések a két korán elfeledett férfiú síremlékére, de ezek még eddig a kívánt eredményre nem vezettek, mert az Izsó-szoborra előirányzott 4000 frtnak még tetemes hiánya van, a Soós Miklós síremlékére történt gyűjtés eredménye pedig alig üti meg az 50 frtot.

Bizony-bizony sajnálatraméltó jelenségek ezek s nem épen fényes világot vetnek reánk, gömöriekre.

Azonban — mint halljuk — az Izsó-szobor ügyét megyénk lelkes alispánja vette kezébe, mintegy viszonzásul azon szívélyes adományért, melyben a gömörmegyei muzeum-egylet részesült, midőn az Izsó-féle mintázatokot megkapta; míg a Soós Miklós szobrára a gyűjtést Tóth Sámuel serkei ref. lelkész rendezi és vezeti, s így hisszük, hogy mindkét kegyeletes tartozás előbb-utóbb leróva leend, s megyénk közönsége, mely minden jóért és szépért lelkesülni tud és akar: nem fogja engedni, hogy e két jelesünk sirhalma emlékkő nélkül maradjon. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Félévi jelentés.

8. A tiszti ügyész hatáskörébe utalt ügyek állásáról és havi jelentései nyomán.

Fegyelmi ügy tárgyalott három. Egyik rimaszécsi járásbeli szolgabíró ellen, a hadkötelesek összeírása körül tanusított hivatalos hanyagság miatt; igazolt mulasztás megfenyítésére irányuló indítvány kíséretében első fokú határozat hozatal végett iratai az alispáni hivatalhoz terjesztettek be. Másik a Dobsina városi ügyész ellen, törvényellenes eljárás által okozott károsítás miatt, minthogy a vád a vizsgálát folyamán alaptalanak bizonyult, iratai a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya elé terjesztettek elintézés végett. Harmadik tornallyai járásbeli szolgabíró ellen hivatalos hatalommal visszaélés vádjá miatt. Miután a panaszlott visszaélés igazolást nem nyert, az iratok a közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya elé terjesztettek elintézés végett, két további fegyelmi ügyben a további nyomozás be- szüntettetett.

A tiszti ügyész hatáskörébe utalt ügyek menetét semmi sem akadályozta.

Az ingó vagyon hiányában ingatlanra utasított adó végrehajtások rendes folyamatban némi eredményre vezettek. Telekkönyvi bekelezéssel biztosított az adóhátralék 20 eset-

TÁRCSA.

Szeretném én tudni . . .

— Saphir után. —

Szeretném én tudni, szeretném,
Ha eltakar a sirhalom,
S emlékkő vagy kereszt mutatja,
Temetve hol nyugszik porom;
A néma hant sással benöve
Alig, alig hogy látja szem, —
Halottak éjjelen szeretve
Meglátogat-e kedvesem?

Lesüti-e szemét szeliden,
Mig köny remeg tekintetén?
Hiszi-e hogy egy szerető szív
Pihen ott a sir fenekén?
Sirköveimet megkoszorozni
Egy koszorút köt-e keze?
Hogy édesebb, szebb legyen álomom,
Egy halk fohászt ha rebeg-e?

* * *
El- eljön ő, sirom fölött ott.
Imáját mig elmondaná,
Tudván hogy nincs kivüle, nincs más,
Ki poromat megáldaná.

Borsody Béla.

Hazafi Veray János.

Szépirodalmi lapok szerkesztői, mikor már „sub rózsáikban” még az élézből is kifognak, toladókö fűzfapoétáknak azt szokták legvégső kijózanító labdacsul beadni, hogy: „Hazafi Veray János is különben pengeti lantját.” Szórványosan halottai róla itt-ott, de egyénisége s költészetével sehogy sem voltam tisztában, csak annyit kezdtem ezekből

sejteni, hogy a szóban forgó nem közönséges ember lehet. Eccc habemus papam. Láttam őt.

Egy ködös őszi nap — tán mert nem is illik hozzá a derű — vetette őt községünkbe. A máskor oly esendes falu, percz alatt mozgásba jött, csoportok támadtak utczán, kapuban, dévaj gyermekesereg futkosott alá s fel, egyik szomszéd a másnak magyarázta a különös tünemény okát, nénemasszonyomék mára, de még hétfőre is halás beszéd tárgyra lettek. Ugyan teremtom! mi baj lehet itt? Tán csak nem ide akarják tenni az urak a megyeházát? Tán valami pozsonyi heczek zsebkijáadásban, tán Arabi ide szökött, vagy a [muszka czár itt akarja magát megkoronáztatni, otthon nem meri . . . ? kopogtatnak „Szabad” s belép hozzám egy sajtáságos alak, azok közül, kiket egyszer látva, többé el nem feledünk. Zömök termet, fekete haj, hegyesre pódrött, kikent fekete bajuszszal, borotvált állán kiesi szakál a la Italienne, fekete szemei nyugtalanul forognak üregeikben, kerülve a szembenézést; szempillán, arezon ideges ránkás minduntalan, vonásából 40 év olvasható le. Öltözete árvalányhajas magyar kalap, kopott zsinóros kabát, mellén jobbra-balra nemzeti szín szalagból rávarott esokrok, ezeken koronázási, kiállítási érmeek, egy nagy cotillon jelvény, legeslegfelül egy jókora, rezből csinált lant stb., színeahyott német nadrágja esizmába begyűrve, kezében fokok s tömérdek virág, melyek közt a gyöngyike tulnyomó, hóna alatt vaskos könyv, hátlapján az aranyvágásu lanttal.

Ha nem szól is, tisztába vagyok azzal, hogy a ködös idő illik hozzá, hogy köd, homály borong ő felette. Pedig dehogyan nem szól, nagyon is sokat beszélt. Szana Tamást híres gyorsbeszélőnek mondják, de még ez is tud ám hozzá, jaj lenne a gyorsiróknak ha a parlamentbe kerülne szónoknak. Rengeteg beszédjéből, melyet csak ügyyel-bajjal lehet fékezni vagy másfelé irányítani, ezek ragadtak meg emlémben: ő Hazafi Veray János, híres népköltő, a ki a szerkesztőség(?) s a pestiek megbízásából(?) jár most Gömörben, hogy a népet tanítsa, s színműveivel, költeményeivel mulattassa, az ország előkelő városai s urai már ismerik, ezélja minél több helyeken ragyogtatni tehetségét. Nem

koldus, hogy alamizsnára szoruljon; nem bolond, hogy gunykacajjal illetessék; nem korbely, hogy itallal kielégítsék. A közügyet szolgálja, jótékony czélokot istápol, előadásából gyűlt jövedelmének felét helyi iskolák s egyleteknek ajánlja stb.

Hogy állításának valódiságáról meggyőzőn, vaskos lantos könyvét vette elő, a melyből mindenféle szines és nem szines papírok, nyomtatott művei hullottak szét, s a lantos könyv, mely már szerinte a 3-ik, tele hatóságok engedélyei, papok, tanítók, előjárók számtalan bizonylataival, melyek mind elismerőleg szólnak bokros érdemeiről, nyugtázzák adományait, ajánlják mindenkinek stb. Majd különféle elől, hátul, oldalt, keresztbe, hosszába tele irt iv papírokat vesz elő, a melyekre legújabb költeményei, más által olvashatlan szarkaláb betűkkel írvák, ezek azért olyanok, mert iskolába nem járt; ipsissima verba. Ő lélegzett vétel nélkül elkezd azokból enthüvel, páthossal felolvasni, meglehetősen ügyetlenül utánozván a szinpadok accentusát s gesticulatiót. Muzsája helyi élnényeit, a szives fogadtatást vagy ellenkezőjét éneklí, áldást vagy szitkok örömét szórva az illetőkre.

Hát aztán milyenek azok a költemények? A milyenek egy zilált lélek, s primitív műveltségű agyból kerülhetnek ki. Mellőznek azok minden magasabb eszmét, lendületet, mondattan, szokótes előtte ismeretlen, a költészet legkedvetlegesebb szabályainak sem felelnek meg, szótag, ütem, metszet azokban nincs, rimjei gyarlok s csak-kivételesen esengnek össze. Kedvencz szavai: „azonba,” „buksi,” „bögő.”

Szerfölött termékeny író, úgy látszik, hogy visitjeiről távoztában a kapufélfánál már versel, mert ez az ő életeleme. Beszédközben hol lantos könyvéből olvas fel akadozva 1—1 bizonylatot, hol legújabb x. vagy y-ra irt költeményt vesz elő, s ha nem rokonszenvez az illetővel, a „buksi,” „bögő” szavakat okvetlen megkapja. Egyik tárgyról a másikra hirtelen ugrik át, beszél arról mi keze vagy szeme ügyébe esik, de mindig úgy, hogy mást szóhoz jutni ne engedjen. Még a dalolásba is átesap, örök beszédétől elkezdett, fakó hangjával, s ilyenkor arca eltorzul, szeméi lángban égnek, teste megreteg, s kendőjével törli veritékes arczát. Eleddel

ben, — első fokú végrehajtás eszközöltetett 66 esetben; másodfokú végrehajtás foganatosított 36 esetben. Árverés előtt teljesített fizetés következtében árverés beszünttetett 23 esetben, árverés kedvező eredmény nélkül megtartott 6 esetben, tudniillik, hogy az eljárás költségei sem fogak a vételárból fedeztetetni, árverés iránti kérelem elutasított 3 esetben, mivel árverést előzőleg már magán fél kérelmére elrendeltetett volt, — végre 3 esetben végrehajtási eljárás beszüntetett, mivel adós vagyona más követelés kielégítésére már bírói utas eladott vala.

9. A közegészségügyek köréből megyei főorvos havi jelentései nyomán.

A közegészségi állapot március és május hó kivételével kedvezőnek volt mondható, mennyiben a betegségi mozgalmak esakélyebb, a kórok rendes lefolyásuk és a halálos mérsékelt volt.

Urkodó kórmentő a 4 első hóban hurutos-lobos az utolsó kettőben hurutos-esorvás vala.

Szörvényosan észleltetett:

Alhási hagymáz: a nagyrőzei járásban 22 eset, Rimaszombatban 2, Nyustyan 2, — a szárazvölgyön 9 eset, mindenütt szelid lefolyásu. Verhas Zavadkán néhány eset.

Roncsoló garatlob: Klenócson 2, Kokován 3, Jolsván 2 eset. Klenócson mindkét esetben halálos kimonetelü.

Fütlő mirigy-lob: gyermekek közt Pohorellán és Helpán a nagyrőzei járásban.

Kanyaró: mindenütt a megye területén különböző időben.

Hörg-hurut: Putnokon május és június hóban folyvást. Vörheny: mindenütt a megye területén — de kiválóan Rozsnyón és vidékén.

Himlő: Nagyrőzén 2 eset.

Pokolvar: a tornallyai járásban jelesül Liezén és Szentkirályon 5 eset.

Rüh: ugyanesak a tornallyai járás községeiben Málában, Oldalfalán és a kerepezi puszta.

Járványképen mutatkozott:

Hörg-hurut: Turesokon 151 lakos közül 83 betegülési esetben 22 meghalt.

Vörheny: Zavadkán 1320 lakos közül 133 betegülési esetben 6 meghalt.

Kanyaró: Béna és Klenóc községeiben 4893 lakos közül 420 betegülési esetben 17 meghalt.

Május és június hóban járvány nem uralgott.

Ápril hóban a védhimlő-oltás megindult — és folyt a félév további időszakán keresztül.

Ovosrendőri és orvosi törvényszéki esetek jegyzetettek következőkben:

Könyü sérelem 182, sulyos 47, orvosrendőri hullaszemle foganatosított 11, orvosrendőri hullabontás 14, orvos-törvényszéki hullabontás 12, öngyilkossági eset 5.

Elsődleges bujakór és heveny huygeső-takar állandóul figyelgetett a tornallyai járásban és egy eset Rimaszombatban.

Kéjű Rozsnyón 12 vizsgáltatott egy fertőzött küldetett a miskolci kórházba ápolás végett. Rimaszombatban 27 vizsgáltatott, három fertőzött küldetett ápolás végett a miskolci kórházba. Putnokon 5 vizsgáltatott — egészséges.

A hasznos háziállatok között:

Rühkóros gyógykezeltetett 92 ló, lépfenében elesett Radnóton 2, Szentkirályt 2 szarvasmarha, takonykórban: gyanus gyógykezeltetett 1 ló, kiirtatott 4.

A pelsüezi és rimaszombati központi fogházak a börtönvizsgáló bizottság által megvizsgáltatván, a bizottság jelentése szerint, a vizsgálat idejében Pelsüczön 28, Rimaszombatban 62 fogoly találtatott, a fogházak nem voltak tehát túltömve, tisztán, jól szellőztetve találtattak. A foglyok egészségesek voltak; élelmezésük megfelelt az élelmezést szabályozó rendelkezéseknek.

Az orvosi személyzet körében történt változásokról feljegyezhető, hogy dr. Marton Dénes Nagyrőzére, dr. Zsinger László Ajnáskőbe választatott meg körörovsnak. Hogy Marton Dénes időközben lemondott, Libay Lajos nagyrőzei járásorvos elhalálozásán, helyettesítés útján dr. Tavassy Lajos nevezetett ki járásorvosnak.

A felső-Balagon felállított engedélyezett gyógyszer-tár, Trajtlér gyógyszerész ur által teljesen felszerelve, a főorvos által eszközölt vizsgálat után, a közhasználatnak megnyitattott.

ritkán, csak akkor fogad el ha éhes s kész fizető mindenkor, állítólag néhány száz forinttal, államsorsjegy s földhiteles részvényel rendelkezik. A szépem, s családi élet után vágyik — bár előttem felolvasott verseiben a szerelem nem él.

A legbuzgóbb katolikus, de mindegyik hitfelekezet cultusát érti, minden templomba eljár, de ha tót predication tartanak, botrányosan eltávozik, mint a minap Nógrádban.

Sajnálkozásomra előadásán nem lehettem jelen. Szinművének czime: „Csikós Bandi és Rózsi“. már második kiadást ért a Vodjaner F. könyvkiadó cégnek. Darabja előadásához előzetesen iskolás gyermekeket gyakorol be. Azon kérdésekre, hogy miért nem felnőtt leányokat? azzal felelt, hogy azok „vihognak és kaczerkódnak“, míg az aprók elmondják utána a sugott mondatokat. Hallomás szerint előadása úgy történik, hogy ő maga felöltözik betyárosan, borjuszájú ing, rojtos patyolat gatyá, gombos mellénybe, de ezen is rajta a sok nemzeti színű szalag s decoratiók. A begyült közönség előtt halkan mondja a gyermekeknek szerepeiket, ő maga egy személyben író, sugó, első szerelmes, primadonna, apaszínész, intrikus, énekes, minden. Előadásának tartama a közönség tetszésétől függ; nemkülönbön az entree is, 3 krajczártól 10 krajczárig — mert hisz ő kifogyhatlan, reggelig képes volna vízfogyasztatott máhán örölni. Szavatartó, jóvedelméből egy részét okvetlen ajándékozik. Bizonyítványát lantos könyvébe beiratva, névjegyeiket kikérve, árvalányhaja, szalagjai, virágaival boldog elégteliséggel távozik, fennen dicsekedve vele, hogy ez vagy amaz anyóka megsiratja, szentül hiva, hogy azok az elválás fájdalomának könnyei. Nem tudja azt az adomát: mikor a kezdő diák papolt, a tornácban keservesen sirt egy öreg néne. „Ugy-e nénem — szól hozzá templom után a diák — csak szép tanítás volt ez, azt siratta?“ — „Hej, dehogyan azt — mond az asszony — azért keseregtem én, mert nekem is van egy ilyenforma unokám, s az jutott eszembe, hogy az hol törí most a Miatyánkot s predikációt?“

Denique ismerem már Hazafi Verai Jánost, tudom, hogy ő egy élő problema, egy lélektani rejtély. Sz. Gy.

Jelentés a rimaszombati koresolyázó-egylet 1881/82. évi működéséről.

(Felolvasatott a rimaszombati koresolyázó-egylet beszámoló közgyűlésén.)

Az előrehaladás minden téren a munka és szorgalomtól és ezzel kapcsolatban a multban történtek helyes ismerete és elfogulatlan bírálatától van függővé téve. Mert csak ez által tudható meg, mi tekinthető valamely már megkezdett dolognál határozott sikernek, s mi az, a melyen javítani kell a jövőben.

Ez okból az egyleteknél, — mint a melyeknek feladatak a különféle jó célzt az erők egyesítésével elérni — szintén elengedhetetlen kellé időkint ismerni azt, hogy a közös cél elérésére milyen eszközök, milyen tényezők kerültek már eddig s milyenek azon eredmények, melyek tényleg elérve vannak — s milyen tér az, melyen a jövőben tenni kell. Ezen kiváncságot a kitűzött jó cél, mint az annak keresztülvitelére társulók részéről egészen jogosult: S ekként ha egyletünk mult évi működéséről ma e helyen jelentést tesztek, igyekszem lehetőleg hű képét adni azon eseményeknek, melyek a rimaszombati koresolyázó-egylet mult évi működése alatt felmerültek.

Mielőtt azonban szoros értelemben vett jelentésemre áttérnék, megfogják engedni, hogy visszatekintsek a rimaszombati koresolyázó-egylet kezdő napjaira.

Ósi szokás városunkban, — és egyrészt nem is rossz szokás — hogy népünk komolyabb jelleménél fogva nem ad tért hirtelen az új vívmányoknak. Inkább elmarad kissé mindennel, körültekintő lévén, meggondolja jól, minek ad helyet maga között. Innét van az, hogy minden kezdemény iránt aggodalommal vagyunk. Várjuk mástól az elhatározó szót. A kezdeményezőt követni még a legjobb, de eddig nem eléggé ismeretes uton is inkább csak a kíváncsi mulatni vágy ösztönöz bennünket. Semmi sem bizonyítja ezen jellemzést jobban mint a koresolyázó-egylet kezdeményezése. Az egész ország nagyobbaeska városában, sőt sok kisebb városában is a miénkél már évekké elelőtt mindenütt szelidben alakultak a koresolyázó-egyletek, nem csak azért, hogy mulatságot szerezzenek, hanem főképen azon intencióból, hogy a testi fejlődésre, — a szervezet minden egyes részét mérsékelt munka által edzven — erősítőleg hassanak. Városunk conservatív gondolkozása mellett mosolyogva olvasta a híreket a jégen itt-ott rendezett táncmulatságról s gondolta hozzá azon ismeretes példabeszédet, ama bizonyos állatról, melynek jó dolgában táncra jött a kedve. Nem merném biztosan állítani, hogy nem azért késett a rimaszombati koresolyázó-egylet megalakulása. Félünk a nevetésestől. Pedig azt hiszem, ma azok, kik az elmúlt idény alatt a testező teli mulatságnak részesei voltunk, örömet nézünk a től elé.

De hát végre 1880. őszén mégis csak megalakult valahára a rimaszombati koresolyázó-egylet s létrehozásánál, hogy sokat köszönhet hölgyeinknek bátran elmondhatják azok, kik előtt ismeretes, hogy csakugyan az ő kitartó biztatásuk hatott az alakítókra buzdítással.

Egyletünk az első évben bizony kevés hódítást tett, legalább aránylag sok kiadásához a csekély tagsági díjakból való bevételeiből a költségeket nem tudta fedezni. Szóval az első évben megbuktunk. És itt a midőn ezt be kell valanunk, teljes dicsőrelett kell megemlékeznem a kezdeményezőkről, kik dacára az épen nem kecseskedő kezdetnek nem adták fel az ügyet, sőt kettőzött kitartással mindent elkövettek, hogy a jó cél hasznos irányát megismertessék s annak kitartó harcokat szerezzenek. Ma, tisztelt közgyűlés! az egyletnek kétszer annyi tagja van mint az első évben amidőn 98 rendes, 12 pártoló egy alapító összesen 110 tagot számlálhat soraiban, kik között hölgyeink száma 41, majdnem annyi, mint a kezdő évben a tagok összes száma.

Tiszta tökécsített jövedelme pedig — dacára 442 frt 63 kr. kiadásának — 112 frt 92 krt tesz. Ekként ma már az egylet elég erős, hogy a fejlődés útján tovább bátrabban haladhasson, virágozhassék mint egy olyan társadalmi intézmény, mely minden eddigiek között nem csak városunkban, de az egész országban a legkevesebb anyagi áldozatot kér magának azon minden esetre sok haszonért, melyet tagjainak már eddig is nyújtott.

Ezen tény ismerete szolgálhat biztosítékul azoknak, kik még ma is kétségbe vonják a rimaszombati koresolyázó-egylet megélhetését; ezen tény ismerete szolgálhat másrészt buzdítóul azoknak, kik az egylet felvirulását eddig is szívükön hordozták, mert a mi jutányosan szellemi és anyagi hasznot ad a mai idők viszonyai között, annak a közpártolás mindég biztos alapkövét fogja képezni.

De hogy áttérjek egyletünk mult évi működésének tárgyalására, nem kell mást tennem csak a két évben törtétek között párhuzamot vonnom.

A kezdő évben valóságos kezdet nehézségeivel küzdöttünk. Későn kezdtünk mindenhez, tájékozottságunk hiányzott, idők sem volt olyan, mely mellett sokat tenni lehetett volna. A mult évben igaz, csak ugy, sőt rosszabbul állottunk, mert még tavalyi adósságunk is volt, de jobb, alkalmasabb telünk volt, ami fő — hamarabb szervezkedhettünk, s ekként, hogy az országban alig egy pár koresolyázó-egylet kezdhetette hamarabb, s végezhetette később működését mint mi, az mindnyájunk előtt ismeretes. Az egész télen körülbelül nyolcz héten át használatba volt jégpályánk a mit — szó sines róla — sok részt a kedvező időjárásnak, de sok részt köszönhetünk azon szorgos — és méltóztassanak elhinni — fáradságos utannézésnek, mely figyelemben a jég-tükör a pályafentartótól részesült.

Hogy erről meg kell emlékeznem, követeli azon tudat, miszerint el kell ismernünk, hogy a koresolyázó-egylet pártfogolását mindég a jégpálya minősége hordja magával.

A jó idő s jó jégnek köszönhetjük, hogy 3 zene melletti koresolyázást rendezhettünk, melyek a kiadásokat leszámítva az egylet pénztárának 25 frt 5 kr. tiszta jövedelmet hoztak.

Sikerült az egylet irányában mindinkább a közérdekeltséget annyira felkölteni, hogy általános követelménynek tett az egylet ifjúsága eleget, midőn a mult farsangon az egylet jótékony céljaira — s köszönet érte saját garantiájára — fényes bált rendezett, s tisztelt közgyűlés! megtörtént az, a mi városunkban 3 év alatt nem fordult elő, hogy a február hó 27-én rendezett koresolyázó-egyleti bál 58 frt 32 kr. tiszta jövedelmet hozott, beleértve azon 25 forintot is, melyet a nemes város mint teremdíjat, nagylelkűen az egyletnek elengedett. Nem is szólok azon jó kedélyről, mely e bálon jelenlévők emlékében sokáig maradandó kel-

lemetes visszagondolásra ad még most is alkalmat. Kedves kötelességet teljesíték, midőn egyletünk nevében őszinte köszönetet mondok, az ezen bál által elért sikerért Marton Rudolfné urhölgy ő nagyságának, mint a ki kegyes volt bálunk védnökői tisztét teljesíteni.

A mi a választmány intézkedéseit illeti, a mult idény alatt négy ülésében 17 tárgyat intézett el, melyek nagyobb részben az egylet belső, részben külsőviszonyaira vonatkoztak. Folytonos figyelemmel kísérte és utasításokat adott tisztviselőinek teendőikre nézve. Mely utóbbi azért volt szükséges, mert alapszabályaink hiányosak, ügykezelési szabályaink pedig nincsenek. A mennyiben a választmány nincsen feljogosítva, hogy az alapszabályokon változtasson s számtalan előforduló esetenél megoldást nem kapott az alapszabályokból sok kérdés nyit maradt, mely végett a közgyűlés későbbi határozására kellvén várnia, az alapszabályok megerősítés végett a miniszteriumhoz eddig felterjeszhető nem volt.

Azon kérdések között, melyekre nézve intézkedni kellene a közgyűlésnek, minden esetre első maga a tagminőség. Egyletet csak felnőtt, rendes tagok alkothatnak. Közöttünk pedig a rendes tagság kalapja alatt kiskorúak is vannak, kik az őket különben megillető rendes tagsággal járó jogokat: milyenek a tanácskozási, a választó és választható jog egyáltalában nem gyakorolhatják.

Továbbá hölgyek képezik az eddigi rendes tagok felét, nincsen körülírva vajjon az általános szokástól eltérőleg szintén bírnak-e azon jogokkal, melyek az egylet rendes tagjait megilletik, vagy csak pártoló tagoknak vétessenek, de alapszabályaink szerint ez esetben is bírnak tanácskozási joggal.

Kellene tehát határozottabban distingválni a tagok minőségét s legalább az egyletbe beiratkozó tanulólag ne rendes, hanem p. o. foglalkozó tag legyen.

Nagy baj az is, hogy az egylet minden évben újra választja tisztviselőit, mivel nem enged elég időt ezen intézkedésre által arra, hogy az egylet vezetői tapasztalatok nyomán jobban, mindég idején s helyén intézkedjenek. A tisztviselő legalább 3 évre választassanak azon rendes tagok által, kik szintén 3 évre kötelezik magokat az egylet tagjainak maradni.

Hátrány továbbá az évenként kétszer megtartandó közgyűlés, külön a beszámoló s külön a választó. Egy rendes közgyűlés az idény végén beszámolást és a választást is elvegezheti. Rendkívüli közgyűlés ugyanis tartható bármikor.

Ezen és más kifogásolnivalók miatt várt a választmány az alapszabályok kiegészítése végett a tisztelt közgyűlés határozatára, átírva a budapesti koresolyázó-egylet titkárságának, hogy az ottani alap- és ügykezelési-szabályokat küldjék meg mihez tartásunk végett alapszabályaink kidolgozásánál.

A választmány továbbá az idén már több beruházásokat tehetett 82 frt 56 kr. erejéig, melyből 37 frt 6 kr. fordított a jég-szánkókra, 9 frt az öntöző esatornákra, 20 frt a vízleeresztő zsilipre, 16 frt 50 kr. a vízfeltartó gát javítására. Egyéb kiadásainál melyek a jégpálya jó karban tartására irányultak a lehető legtakarékosabban igyekezett eljárni.

Hogy némi jótékonyt gyakoroljon már ez idén tiz ingyen tagsági jegyet küldött át a helybeli egyesült prot. gymn. szegény szorgalmas tanuló részére. Midőn végül sajnálkozásal jelentem, hogy egyletünk buzgó tagját vesztette Hermann Irén kisasszonnyal, ki rövid idei betegeskedés után elhalt, — azon reményben végzem jelentésemet, hogy jövőre mindenesetre több eredményt halhatunk a rimaszombati koresolyázó-egylet működéséről.

Rimaszombat, 1882. június 25.

Dr. Löcherer Tamás, ez idei titkár.

Hírek és vegyesek.

Uj miniszterek. Ifj. gr. Ráday Gedeon az elhunyt Szende Béla helyére honvédelmi miniszterre neveztetett ki. A közmunka és közlekedési miniszteri tárczát br. Kemény Gábor veszi át, kinek helyére földmívelés-, ipar- és kereskedelmi miniszterre gr. Széchenyi Pál a mérsékelt ellenzék e kiváló tagja lett kinevezve. — Ezzel ugylátszik a mérsékelt ellenzék egyrésze beolvad a kormánypartba, míg a többiek lihetőleg a függetlenségi pártba csatlakoznak.

A gömörmezei muzeum-egylet kapta meg azon mintákat, melyeket Izsó a Petőfy-szoborhoz készített. Viszonyul az egyesület megígérte, hogy a megye területén gyűjtést fog eszközölni Izsó síremlékére, melyre már eddig is szép összeg gyűlt be adakozás útján, de a már meglevő pénzmennyiség sem elég arra, hogy a Kiss György által készített emléktér szerint a szobor előállítassék. Mi hiszszük, sőt tudjuk, hogy az eredeti magyar művész emlékére készséggel fog áldozni e megye közönsége annyival is inkább, mert hiszen e megyének volt szülőtte s a művészet istennője itt esékolta homlokán.

A kataszteri bizottság a rimaszombati körben működését befejezte s e tárgyban a 15 tagból álló választott bizottság már gyűlést is tartott s a szakszerű felhívást lehet legpontosabban megejtette végett utazó bizottsággá alakult, hogy az egyes felvételek helyességéről a helyszínen győződjék meg. — Ez utazó bizottság, melynek tagjai Farkas Abraham elnökléte alatt Fáy Barna és Okolicsányi Gáspár a jövő hóban kezdi meg szemle-utazását.

A rimaszombati földmives iskola ügye, melynek megalapításával br. Kemény Gábor miniszter megyénk területén maradandó emléket emelt nevének, szépen halad a végmegoldás felé. — Ugyanis az ideiglenes szerződés a kormány és város között már megkötöttet s teljes erővel mindkét szerződő fél azon van, hogy a „Kurucz“ puszta a kitűzött célra minél előbb berendezessék. — Azonban az alapító br. Kemény Gábor a földmívelési tárczát, a közlekedésügyivel cserélvén fel, az ügy előadásától tartanánk, ha az említett tárcza vezetésére nem oly lelkes és szakavatott férfit állana, mint Széchenyi Pál gróf, ki mint tudjuk örömmel fogja megragadni az alkalmat, hogy az elődje által foganatosított eszmét teljes valósággra juttassa s megyénk közönségének egy eddig sajnósan nélkülözött intézetet állítson fel.

Libalövészet. A rimaszombati lövész-egylet f. hó 8-án tartotta liba-lövészetét. Bár népesnek e mulatság nem volt mondható mert a mint hallottuk a vidéki tagok számára későn lett a meghívó elküldve, mind az által igen kedélyesen folyt le. A szép bárczák és mély lövések mellett „róka fark“ is többször jutalmazta a gyakorlatlanabb Nimródokat. Köregység után nyertek: Kern Adolf, Pongrácz Pál, Dávid Nándor, Danes Gyula, Vályi Pál, Lengyel Ador, Tibély Zsigmond, Lengyel Samu s gr. Almásy Arthur; — mély

lövésre: Szentmiklósy Sándor és Beliczky Viktor. A versenyt kedélyes társas vacsora zárta be.

Adóelengedés. Hogy mily roppant károkat okozott a multkorai vízáradás megyénkben, bizonyítja az, hogy egyedül a rimaszécsieknek a szenvedett kár következtében 174 fnt adóösszeg lett elengedve. Minthogy pedig tudjuk, hogy több helység, melyek a Sajó, Balog, Rima, Turócz stb. völgyén fekszenek hasonló mérvben károsultak, felhívjuk ezek előljáróit, hogy a károsultak érdekében mindent kövessenek el, hogy az ugyi is tulságos adóösszegeből annyimeennyi elengedésben részesüljenek.

Zsidó-ellenes tüntetés. Városunkban lolyó hó 11-ére virradóra az utca szegleteken különféle színű papíron, óriási betűkkel következő felirat volt olvasható: „Úsd a b... zsidót!” Azonban városunk értelmes közönsége minden érdeklődés nélkül vett tudomást e meggondolatlan tényről s ha egy pár zsidó polgártárs a „mumustól” meg nem ijed s nem szoladgál fűhöz-fához, azon a két pékínason kívül — kik helylyel-közöl megbámulták a plakátokat, más még csak észre sem vette volna.

Megőrült vasuti tisztviselő. Rimaszécsi levelezőnk írja, hogy ott egy vasuti hivatalnok, ki a szánidőre utazott állomás főnök helyettesítésére lett idelgelenesen kiküldve Miskolcra, e minőségében megőrült. — Alig vette át ugyanis e hivatalos teendőket, az örülés jelei mutatkoztak rajta, míg a multhét egyik napján a Fülekről megérkezett vonat — nem gondolva meg, hogy a Bánrévől érkező vonattal éppen Rimaszécsen kell találkoznia, — utnak érezte s hogy a vonat a parancsszóra el nem indult, annak köszönhető, hogy a vasuti raktárnok, ki a helyettes főnököt már szemmel tartotta, ellenparancsot adott ki, — mi által a vonatok összeütközését akadályozta meg. — A szerencsétlent Budapestre szállították.

Tanítói eskü-minta A nógrádmegyei tanítói testület legközelebb tartott közgyűlésén elhatározta, miszerint emlékiratban kéri fel a vallás és közoktatásügyi minisztert arra, hogy törvényjavaslatot készítsen, melyben minden tanító vagy tanár következő eskü minta elfogadására köteleztessék! „hogy magyar hazámhoz, annak alkotmányához hű maradok s minden tehetségtől kitelhetőt elkövetek, hogy a reám bizandó gyermekek keblében a honszeretetet felébresszem és tápláljam s arra töreksem, hogy a hazának kizárólag jogos, hivatalos nyelve a magyar, minél szélesebb körben terjesztessék.

Erőművészet. Kiss Adolf jól szervezett erőművész-társulata városunkba érkezett s mutatóványait ma kezdi meg a „Három Rózsa” nagytermében. Belépti díj: I. rendű ülő hely 40 kr., II-od rendű 20 kr., karzat 10 kr.

Rövid hírek: A trieszti merénylet társát Demetrio Ragosát a toskániai területen elfogták. — **Szmilovics Jankei,** a dadai hulláscsészés egyik fő factora okt. 10-én szökési kísérletet tett, de elfogott. — **Az orosz czár Nikita** montenegrói fejedelmek egy pompás ment ajándékozott, a czárú pedig Nikita nejét lepte meg egy pompás thea-serviceel. — **Az eszéki katasztrópha** helyén tett kiemelési munkákat meg nem vezettek a kívánt eredményhez. — **Törvénytelen gyermek** született a mult évben Galicziában: 37535; Csehországban: 26449; Felső Ausztriában: 23536; Morvaországban: 7131. stb. Az osztrák tartományokban Galiciát is hozzávéve 112969 törvénytelen gyermek született. Legjellemzőbb a tartományok között Karinthia, melyben 6004 törvényes gyermek mellett 5195 törvénytelen született.

Irodalom és művészet.

1000 év — 1000 dal. Hazánk ezredéves fennállásának ünnepélyére egyik legszebb nemzeti emlék leend a „Magyar Dal-Album” és „Magyar Daltár” című vállalat, mely ama jubileumi nap elérkeztéig 1000 magyar népdallamot fog közölni zongorára alkalmazva minden hozzá tartozó szövegekkel együtt. E gyűjteményből már három kötet jelent meg az 1—600. számú dallamokkal és azok szövegeivel, míg most a IV-ik kötet van folyamatban, mely a 601—800. számú dallamokat és azok szövegeit — tehát új kétszázat — fog közölni. Irodalmunkban jelenleg ez az egyedüli vállalat mely népünk dal- és zeneköltészetét gyűjti és hazánkban úgy mint külföldön terjeszti, hogy azt a jövő kornak is megmentse, tartalomra nézve máris legterjedelmesebb, mert már többet közölt, mint az összes hasonló vállalatok; az arát tekintve is legelősebb, mert jutányosságra nézve nincs hozzá hasonlítható zenemű. E nemzeti vállalat tehát valóban megérdemli minden magyar hazafi és honleány pártfogását. Megjegyzendő, hogy e gyűjtemény két részből áll, u. m. zongorára alkalmazott dallamkönyvből a „Magyar Dal-Album”-ból és ennek szövegeknyvéből a „Magyar Daltár”-ból. A „Magyar Dal-Album” IV-ik köteté ismét 10 havifüzetben adatik ki, melyből az első füzet november hó elsején jelenik meg. Előfizetési ár egész évre: 10 füzetre 1 fnt 80 kr., fél évre 5 füzetre 90 kr. Egyes füzet ára 25 kr. A „Magyar Daltár” IV-ik köteté két felkötetben fog megjelenni, melynek együttes előfizetési ára 80 kr. Minden füzet bérmentve küldetik szét. Disztribúciós táblák a „Dal-Album” egyes kötetéhez 80 kr. Gyűjtőknek minden 6 egyszerre megrendelt példány után tiszteletpéldány adatik. **Előfizetések** legezészerűbben pestautalványon a „Magyar Dal-Album” kiadóhivatalához Győrbe intézendők.

Kolozsváron Fabinyi Rudolf „Vegyteni lapok” czime alatt havi folyóiratot indított meg. E vállalat, mely a magyar vegyészek által eddig sajnosan tapasztalt hiányon van hivatva segíteni, mint a hozzánk beküldött I szám mutatja: feladatává tette e szakközölny hasábjain egyesíteni mindazon tan- és szakferfiak kísérlet-inek eredményét, kik a vegyészeti terén működnek. Mint a természettudományoknak minden ága, ugy a vegytan is folyton fejlődő képességgel bír, s a legnevezetesebb felfedezések e téren várhatók, — így minden esetre elismerési a vállalkozót, ki e szakközölnynek megindítását kezdeményezte, mert ez által rég érzett hiányon leend segítve. Tanárok, orvosok s gyógyszerészek bizonyára élvezettel olvashatják e szakközölnyt. Megjelen július és augusztus hó kivételével minden hónapban. Előfizetési ára 4 fnt, mely össze a „Vegyteni lapok” szerkesztőségéhez (Kolozsvár, tudomány egyetem vegytani intézete) küldendő.

Magyartalanságok. Fűredy (Führer) Ignác, egy füzetben, mely szerzőtől a második már, egy csomó „Magyartalanságok” bocsátott világgá. E kis füzet is bizonyítja azt, hogy mihelyt valaki nevét megmagyarosítja s egy kis nyelvészeti ismeretre tesz szert, azt hiszi, hogy philologus: holott magyarul beszél csupán és nem magyarul. Pedig e kettő között lényeges eltérés van. Szerző is ezek közé tar-

tozik, mert ellenesetben nem tartaná magyartalanságnak „keréken tagadom”, „igen nagy”, „katonaviselt ember” stb. E műben csakis a szerző jóakarát lehet méltányolnunk.

A „Képes családi lapoknak” megjelent a 2. száma következő tartalommal: Egy kis tévedés; beszély (vége) Balázs Sándortól. — Gondolatok. — Október 6; költemény, írta Cziklay Lajos. — Első és utolsó szerelem; elbeszélés, írta P. Jenny, fordította Halmágyi F. Gyula. — A három esillag (***) humorész, írta Cziklay Lajos. — Herczeg mint lakatos legény; elbeszélés, (folyt.) írta Mühlbach Luiza, fordította Milesz Béla. — Heti tárcza, írta Halvány ifju. — Már késő; beszély, írta Paczó István. — Nemes szívekhez, a szerkesztőségétől. — Képmagyarázat. — Mindenféle. — Előfizet-hetni: Mehner Vilmosnál, Budapest, IV. ker. papnövelde-utca 8. sz. Egész évre 6 fnt, fél évre 3 fnt, negyed évre 1 fnt 50 kr.

A „Vasárnapi Ujság” okt. 8-iki száma a következő tartalommal jelent meg: íj Ráday Gedeon gróf. — Előhang a „Kárpáti emlékek”-hez. Költemény, Bartók Lajostól. — Anyám halálára. Költemény, Balog Istvántól. — Csató mint polémikus. Irodalomtörténeti rajz, írta Beöthy Zsolt. — Gödöllő. — A tel-el-keberi esata. — Egy fedél alatt. Angol regény, írta Payn Jakob. — A honvédelmi miniszterium palotája. Szendrei Wagner Jánostól. — Egyveleg. — A halászat különböző módjai. — A magyarok állam-alkotása. Vámbéry „A magyarok eredete” című művéből. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Egyház és iskola. — Mi újság? — Halálóások. — Szerkesztői mondanivaló. — Sakkjáték. — Heti naptár. — Képek: íj. Ráday Gedeon gróf. Ellinger fényképe után. — A tel-el-keberi esata. A döntő pillanat. — Gödöllő. Blass Gyula festménye után. — A honvédelmi miniszterium palotája a budai Szent-György-téren. — A halászat különböző módjai. (7 kép.) A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 fnt a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 fnt.

CSARNOK.

Az iskolából az életbe.

(Beszély Kozmácz Dezsőtől.)

(Folytatás.)

Bertha figyelmességének köszönhetjük azt is, hogy az asztal végére jutottunk, nem lévén kiteve a folyton kikerülhetlen pillantásoknak, melyek akaratlanul is sértették Zsigát. — Bertha és én közrefogtuk őt, míg a házigazda Bertha jobbán ült, aztán jött a gróf s az asztal közepén ülő háziasszony. — Hogy Zsiga mit beszélt Berthával, nem tudom, mert sokat tekintettem egy velem szemközt ülő hölgyre, kinek piros ajkai szüntelenül mozogtak, kedvesen beszélgetve mindenről, mi az asztal azon részén szóba jött.

Bertha bemutatott neki még vacsora előtt, de bizony nekem akkor még nem igen tűnt fel, futólag üdvözlöttük egymást szokásos bókokkal: hanem most egészen más szemmel néztem őt, s azt hiszem észre is vette, mert szemét ő is mintegy kérdőleg rám-rám szegezé majd el-el tekintett, s én is eltekintettem de megint csak egymásra néztünk s ilyenkor bizony én voltam, a kinek arca pipacs piros lett; e közben piczi szája szüntelenül járt, hol beszélgetett, hol meg derekasan hozzá látva egy-egy adag gyümöleshöz. — Ült mellette két infamis képű gavallér, kik folyton ily kiczirkalmazott phrasisokkal gyötörték: „Ah! mily élvezetes estét töltöttünk itt meg itt” vagy „Miert nem örvendhetünk a szerenésének” egy izben meg: Mily nézetben van nagysád a Békít illetőleg! — e hirneves személység quasi gyephőse egy jámbor futó ló volt, ki egy ösmeretes magnásnak még ösmeretesebb jockey érdemeit volt hivatva hirdetni a futtatások évkönyveiben.

— „Még ez ideig nem lehetett szerenésém a lovászi tudományok terén annyi tapasztalatot szerezni, hogy határozott véleményem táplálhatnék ama nemes állat tulajdonai iránt” — vágott vissza Aniko, — ez volt neve — jól szinlelt naivsággal, melyre kénytelen voltam elkacznai magam, — mi ugyan az általános csevegés zajában, mely az előbbi lehaglott kedélyállapot után annál derültebb lön — elvesztett, de nem a nélkül, hogy Aniko figyelmét elkerülte volna s egy rejtett mosolylyal tudomra ne adta volna, hogy bizony csak figurázott két üresfejű dandyval.

Tökéletesen belebolondultam a kis szökbé, no de a bor is hevített, mit meglehetősen mértékben kezdtem élvezni, ugy, hogy a vacsora végével már egymás mellett találtuk magunkat a terem egyik szögletében s nevetgézettünk asztal fölötti elmézészein.

A társaság éjfélt után két óraker oszlott el. — Zsiga lényen bizonyos eddig nem tapasztalt izgatottságot vettem észre, mit a távozásnál kérdéseimre tett szórakozott feleletei eléggé tanusítanak. — Bűnszűsül ennyit mondott: Jó éjszakát Béla, eljősz délelőtt nemde boldog új évet kívánni. — Jó éjszakát fiam, szölt a gróf s kocsiba szálltak.

IV. rész.

„Boldog új évet kívánok! — Boldog új évet kívánok!” hangzot az ajtóban a Péter és András hangja, midőn másnap reggel Zsigához mentem.

— Hasonlóképen, öreg — mondtam s megsimogattam a kis Péter arcát, ki zavartan forgatá kezei között a kalapot miről sejtettem, hogy valamit akar mondani.

— Mi bajod? kérdem tőle. — Izé... kérem alássan — szölt András, — de monddj hát adta kölyke.

A szegény fiúnak nagy kinokat kellett kiállania, hol elsápadt, hol meg elpirult, míg végre egyet köszörülve tor-kán rákezde.

Ez új év reggelén... itt elakadt. — Ez új év reggelén — ismétlé de csak megint nem tudott tovább menni a valószínűleg ékes verszet elmondásában.

András megsokalva a dolgot, hátha döfte Pétert s rettentő megveto hangon ezt dörmögé: Eneket zengek én te számár... Nem lesz belőle semmi, kérem alássan: egy hete hogy tanítottam, tudta is már, de ugy látom hig velej lévén odabent, elfeledte. Már látom iskolába kell adnom, ott talán faragnak belőle valamit.

„Fölkelt-e már a méltóságos ur? kérdém.”

„Tyhű ifju uram a pontiusát, ki ne ejtse előtte azt a szót, mert rögtön itt hagy bennünket s ismét nem jön haza vagy 3 hónapig.”

— De hát akkor hogy nevezzem, maga hogy nevezi őt ha nem ugy?

— Már mint én? kérem alássan, az egészen más. Én sehogy sem nevezem. Orosz ur is uramnak szöllítja ezt is én mondtam neki.

— No ha így áll a dolog én sem szöllítom más-különbön. Azt hiszem felkeltek már.

Bizony bajosan, de nem tesz semmit: mert ki vannak nyitva a termek, tessék oda besétálni. Tudja-e ifju uram, hogy mióta a gróf neje meghalt csak egy két kedves emberének engedte, hogy beléjjen ide.

— S valljon nekem megegedi-e? — kérdém az öregtól.

— Hja, kérem alássan, a kit a gróf fiának szöllit az nyulat fogathat vele; ismerem a guszusát. Tessék besétálni, van itt minden s bevezetett egy tágas terembe, melyből jobbra és balra egy-egy ajtó nyíltott más termekbe. Jobbra volt az, a hol Zsiga lakott, külön bejárat. Ennek a nagy terem felül lévő ajtaja be volt zárva. A baloldalinak ki volt nyitva mind a két szárnya s egy kisebb szobába vezetett.

— „Ez az ebédli volt, az meg most kamara,” — szölt András balra mutatva, hová beléptünk, mely inkább egy muzeumhoz vagy könyvtárhoz hasonlított.

Egyszerre csezengetés hallatszott át a Zsiga szobájából.

— „Ahá kelnek már — monda az öreg — Tessék magát mulatni. — Ezért volt a gróf most Londonban ni! szölt s megvetőleg mutatott egy csomó holmira. Ezzel kiment.

Közelebről megvizsgáltam mik lehetnek azok? s egy botot, egy nadrágot, egy pár csizmát s egy tengerész sapkát pillantottam meg a sok holmi közt, mikre feliratok voltak alkalmazva

A boton ez volt írva: III György angol király séta botja, vettem 500 futért — kopott, aranyozott markolata ért rajta csak valamit. — A nadrág, mely valaha, — ha ugyan igaz — Crommvel lábszárait fede 400 fitra volt beszűlve. A csizmák s a sapka Nilson tengerészei voltak amaz 200 ez 100 fit értékben.

Ez volt tehát a gróf utazásának czélja! Ezeket megvenni. Önkéntelen elmosolyogtam magam a gróf e különzésege felett. Hogy lehet józan eszű embernek ennyi pénzt kiadni ily haszontalanságokért. Voltak itt azon kívül tárgyak, melyek egész tőkéket képviseltek, s különösen volt kettő, mely felkelté figyelmemet: két vikard a XVII-ik századból. Gyönyörű munka volt: arannyal kiveret pengéje fényesre volt kiesiszolva, mintha most készítették volna; drága kövekkel kirakott markolatja a szoba félhomályában szerte szórta tündöklő szikráit. Rajta nem volt semmi összeg megnevezve csak, hogy a XVII-ik századból valók s alatta ez a két betű g. a. (Folytatása követh.)

Hivatalos közlemények.

Árlejtési hirdetmény.

5159/1882. — A rimaszombati kir. ügyészség által f. év augusztus 8-án 4215. sz. a kibocsájtott hirdetmény folytán a rimaszombati és pelsűezi központi — valamint a roznyói, tornallyai, rimaszécsi és nagyrőcei kir. járásbírósi fogházakban letartóztatott rabok és foglyok élelmezésének 1883. évi esetleg 3 évi biztosítása tárgyában, f. évi szeptember 18-án megtartott árlejtés eredménye az ajánlatok tulmagasága miatt felsőbb helyen elutasítván, ez okból a fent megnevezett fogházakban letartóztatott rabok és foglyok 1883. évi esetleg 3 évi élelmezésének biztosítása tekintetéből újabb árlejtési határnapul Rimaszombatan a kir. ügyészség hivatali helyiségében 1882. év október 23-ik napjának délelőtti 10 órája kitűzték s arra a vállalkozni kívánók f. é. augusztus 8-án 4215. sz. a kelt árlejtési hirdetményre utalólag oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az árlejtési feltételek addig is a rimaszombati kir. ügyészségnél és a fent érintett kir. járásbírósi fogházaknál megtekinthetők. Rimaszombatan, 1882. október 7-én. Ján János, kir. ügyész.

Szerkesztői üzenetek.

Gy. L. A kérdéses ügyben magánlevelet írtam, várva várom a választ.

W. A. Levelét vettem a küldeményvel együtt, s ha lapunk tere engedendi, idővel mi is hozzá szolandunk, de most még nem látjuk időszereinket.

K. B. Vettük sorait, köszönjük s ha gyakran találkozandunk kérese teljesítve leend.

M. I. A nyílt levél közlése éppen önnek okozna kellemetlenséget, mert minden folyamatban levő ügyhöz elengedhetlen kellék a bélyeggel felszerelt kérvény, sokkal észszerűbb leend az ügyet személyesen elintézni, s ha ezt teszi a multkor is, a jelen kellemetlenségtől meg leend kímélve.

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Nyílt tér.)*

Friss tormás-virslí.

Alólirott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy vendéglőmben a nap bármely szakában budapesli friss tormás-virslí kapható. — Vendéglőmön kívül is bárkinek szívesen szolgálók ilyennel. Teljes tisztelettel

Tóth Pál, vendéglős.

Grünseid Miksa fogorvos.

(Bécs, Adlergasse 12. — Rimaszombat, Gömöri-féle vendéglő.)

Alólirott tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy folyó október hó 15-től 25-éig fogok itt tartózkodni. Felhívom ennél fogva a szenvedő emberiséget: tiszteljen meg ezen rövid itt időzésem alatt becses látogatásával. Szolgálatkészségemet felajánlom a művésziesen készített fogak amerikai mód szerinti betevésére jótállás mellett; nemkülönbén fogak blombirozása és tisztítása a legjutányosabb számittatnak. Teljes tisztelettel

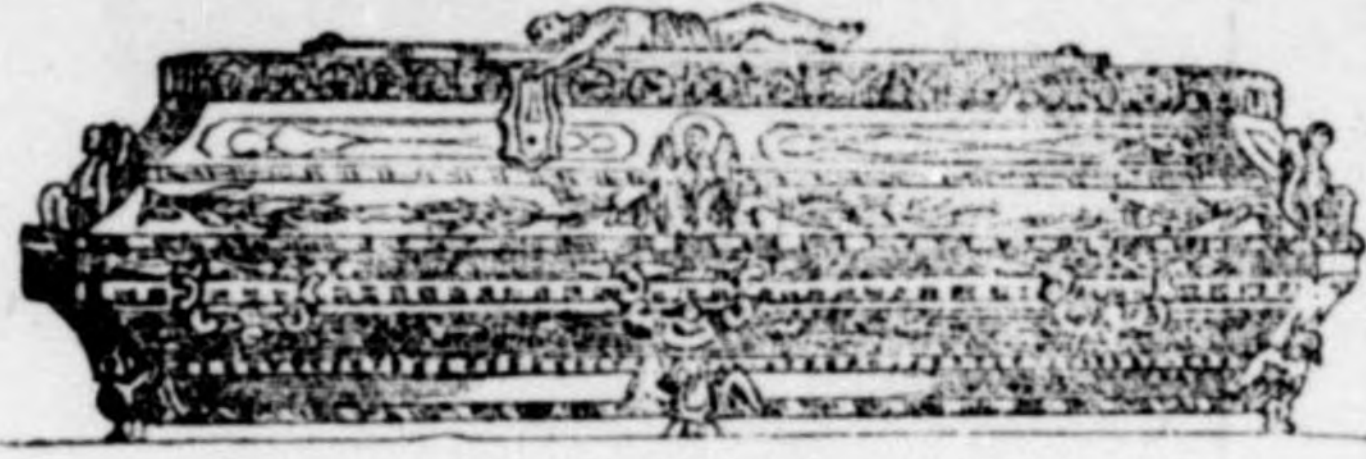
Rimaszombat, 1882. október 14.

Grünseid Miksa, fogorvos.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Ércz- és fakoporsók főraktára

Raktár: Cserencsényi-utca Samarjay József ur házában.

Lakás: Losonczy-utca 16. sz. a. (saját ház.)

Alólirott tisztelettel tudatom mindazokkal, kiknek szomorú kötelességök drága halottaikat tisztességes módon eltakarítani, hogy a fentemlített raktáramban minden e szakmába vágó tárgyak: ércz- és fakoporsók, (a legdiszesebbtől a legegyszerűbbig), szemfedők, párnák, selyem és perkaill-lepedők, virágok, koszorúk, különféle színű és szélességű koszoru-szalagok, gyász-fátyolok, gyertyák stb. stb. nagy készletben tartatnak és a legjutányosabb árak mellett szereshetők meg.

Kivánságra temetések teljes elrendezését is felvállalom.

Midőn ezen vállalatommal e vidék egy rég érzett hiányát pótolom ki; tettem ezt azon számtalan felhívásnak következtében, mely évek óta hozzám intéztett. Ennélfogva felkérem mindazokat, kiknek ily szomorú kötelesség osztályrészül jut, adandó alkalommal megbízásaikkal tiszteljenek meg.

Végül nem mulasztom el felemlíteni, miszerint főtörekvésem oda irányul, hogy t. vásárlóimnak a gyors kiszolgálat mellett jutányos árakat biztosíthassak.

Rimaszombat, 1882. szept. 16.

Teljes tisztelettel

3—*

Hollósy József, temetés-rendező.

Hirdetmény.

A recskei malom, az 1883-ik év április hó 24-től egymásután következő három évre bérbe adandó. — A föltételek iránt értekezhetni alólirott nál Szentkirályon u. p. Bánréve.

2—4

Czikora János, haszonbérlo.

GUTJAHR és MÜLLER

(ezelőtt BROGLE J. és MÜLLER.)

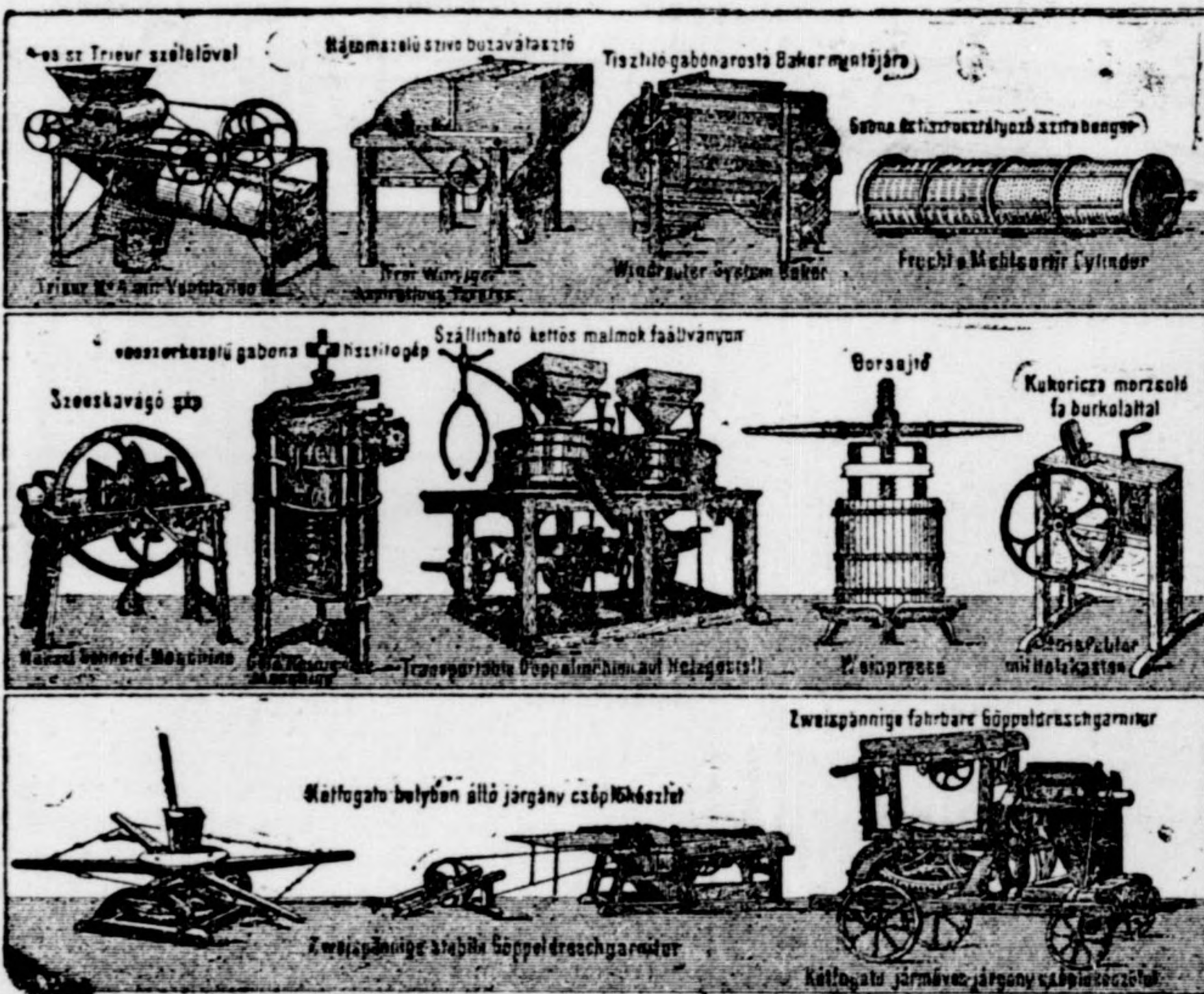
Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
Budapestben: a Margithid közelében.

Ajánlják szolid szerkezetű és javított gyártmányukat, mint: Trieurök gazdaság számára: Járgány-csészlőgépek. Szelelő-rosták. Kukorica-morzsolók

Szeeskavágók és Borsajtók. Különlegességek malmok számára:

Dupla malmok. Malom trieur-hengerek. Gabona-osztályozó hengerek. Koptatógépek. Daraválasztógépek. Tarárok (Detacherök.) Malom-alkatrészek:

u. m. Transmissiók. Szijkeretek. Rostalemezek. Csészlőgéprosták. Liszthengergsziták. Koptató-lemezek. Ráspoly-lemezek stb.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

19—30

Gyári raktár és képviselőség: Rimaszombatban SZOJKA JÁNOS urnál.

Alólirott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az őszi és téli évadra a legújabb divatu kelmékkel gazdagon felszereltem

férfi-szabó üzletemet.

Ennélfogva felhivom mindazok figyelmét, kik jó kelméből, divatszerű öltözködést ohajtanak jutányos áron, szerencsétlenségük megrendeléseikkel. — Ugyanott mindenféle kész ruha is kapható.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rimaszombat, 1882. szept. 16.

5—*

MAJOROSY RUDOLF, férfi-ruha készítő.

Árverési hirdetmény.

^{105/1882.} szám. Alólirott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék ^{427/1877.} számú végzése által Weisz Sámuel és Adolf végrehajtók javára Schwarz Soma ellen 800 frt tőke és költség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 1983 frt 42 kr-ra becsült házbitorok és követelésekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak. Mely árverésnek a ^{427/1877.} sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gelb Mária rimaszombati lakásán leendő eszközöklésére 1882. évi október hó 19-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladani fognak. — Az előtérvezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Rimaszombatban, 1882. évi október hó 5-én.

Draskovich Lipót, kir. bírósági végrehajtó.

Hirdetmény.

Van szerencsém tudomására hozni a t. közönségnek, miszerint bécsi vásárlásaimból haza érkezvén, roppant tömeges és nagy vásárlásaim folytán azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy újonnan berendezett szép és nagyválasztéku raktáramat bámulatos olesó árak mellett tisztelt vevőimnek rendelkezésükre boesáthatom; és egyszersmind fölkérem, engem becses látogatásukkal megtisztelni, hogy valamint az áruk jóságáról, úgy annak bámulatos olesóságáról is személyesen meggyőződni méltóztassék. Raktáramban kapható a legjobb és a legdivatosabb kockás és sima ruha-kelmék, a legújabb diszszel, ugyszintén vattmol, moldon, scheviot és téli foule-szövetek. Kalmuk, barchet és más divatos ruha-barchetok, pique és zsinórozott-barchet, a legfinomabb téli kendőket minden nagyságban és bámulatos olesó árak mellett árusítom el: minden szélességű alapin, terno és szines esemirok, ripsz, lüszter és sok más ruhakelmék dús választékban, indigó, cretonok, karton és szaténok, fekete faille, fekete és szines noblesse és atlaszok, továbbá a legjobb gyártmányu schiffonok, szileziai creasz- és rumburgi vásznak minden szélességben, oxford, kanavász és anginettek minden színben, törülközők, asztalkendők, szines abroszok csemege kendőkkel. Gobelin és ripsz ágy- és asztalterítők, cachemir és szatin paplanok, fehér csipke, moll és kreton-függönyök. Jute szövet butor-kelmék, futó-szőnyegek és lópokrócok, kiváló nagy raktárt tartok urak számára kész fehéreneműekből, végre bátorkodom ajánlani a legújabb divatu brünni és francia gyapju szövet raktáramat, melyekből kívánatra kész férfi és fiu öltönyök elkészítését szabóm által, jótállás és kedvező feltételek mellett magamra vállalom.

A nagyérdemű közönség becses pártfogásába magamat ajánlva maradtam

Rimaszombat, 1882. október 15.

mély tisztelettel

Engel Adolf.

1—4

Hölgyek figyelmébe.

Alólirott tisztelettel tudatom a nagyérdemű hölgyközönséggel, hogy az október hó 20. és 21-én Rimaszombatban megtartandó országos vásár alkalmára

budapesti női-köpeny-, felöltő- és ruha-gyáramnak óriási nagy készletével megérkeztem; hol a legújabb divat szerint Mantillek, Jaquettek, Don Juanok, Esőköpenyek és más női-divatezikkék a legnagyobb választékban feltalálhatók.

Ezuttal felemlitem még azt is, hogy készítményeimmel szilárd munka, izléses kiállítás és jutányosságra nézve e téren velem senki sem versenyezhet.

A n. é. közönség szives pártfogását kikérve, maradtam teljes tisztelettel

SEIDNER MIKSA,
női-ruhagyáros Budapestről.

➡ Árucsarnokom a főtéren lesz felállítva. ➡